

برای اطلاع

دانشگاه پیام نور

بخش علمی : الهیات و علوم اسلامی

پایان نامه

برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد

رشته : حقوق جزا و جرم شناسی

عنوان پایان نامه :

**بررسی پیامدهای محرومیت اطفال نامشروع از بعضی حقوق
خود در قوانین مدون ایران و راههای حمایت از آنان**

رحیم ارجمند

استاد راهنما : دکتر رامین پور سعید

استاد مشاور : دکتر ناصر نیستانی

تیر ۱۳۹۴

بسمه تعالی

« صور جلسه دفاع از پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد »

جلسه دفاع از پایان نامه آقای رحیم ارجمند

دانشجوی رشته حقوق جزا و جرم شناسی به شماره دانشجویی ۸۹۰۳۴۵۸۱۰

تحت عنوان: " بررسی پیامدهای محرومیت اطفال نامشروع از حقوق خود در قوانین مدون ایران و راههای حمایت از آنان "

با حضور هیات داوران در تاریخ ۱۳/۰۴/۹۴، روز شنبه ساعت ۱۰ صبح در این مرکز آموزشی برگزار گردید. همچنین هیات داوران پس از بررسی، پایان نامه مذکور را شایسته نمره (به عدد ...) ربه حروف ... (و با درجه ...) تشخیص داد.

ردیف	نام و نام خانوادگی	هيات داوران	مرتبه دانشگاهی	دانشگاه / مؤسسه آموزشی	امضاء
۱	دکتر رامین پورسعید	استاد راهنما	استادیار	پیام نور	
۲	دکتر امیر نیستانی	استاد مشاور	استادیار	پیام نور	
۳	دکتر فاطمه علیپور	استاد داور	استادیار	پیام نور	
۴	دکتر نریمان فاخری	نماینده تحصیلات تکمیلی	استادیار	پیام نور	

آیا پایان نامه نیاز به اصلاحات دارد؟ بلی خیر

اینجانب رحیم ارجمند دانشجوی ورودی سال ۱۳۸۹ مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم شناسی گواهی می‌نمایم چنانچه در پایان‌نامه خود از فکر، ایده و نوشته دیگری بهره گرفته‌ام با نقل قول مستقیم یا غیر مستقیم منبع و ماخذ آن را نیز در جای مناسب ذکر کرده‌ام. بدیهی است مسئولیت تمامی مطالبی که نقل قول دیگران نباشد بر عهده خویش می‌دانم و جوابگوی آن خواهم بود. ((دانشجو تأیید می‌نماید که مطالب مندرج در این پایان‌نامه(رساله) نتیجه تحقیقات و خودش می‌باشد و در صورت استفاده از نتایج دیگران مرجع آن را ذکر نموده است))

نام و نام خانوادگی

تاریخ و امضاء

اینجانب رحیم ارجمند دانشجوی ورودی سال ۱۳۸۹ مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم شناسی گواهی می‌نمایم چنانچه بر اساس مطالب پایان‌نامه خود اقدام به انتشار مقاله، کتاب، و غیره نمایم ضمن مطلع نمودن استاد راهنما، با نظر ایشان نسبت به نشر مقاله، کتاب، و غیره به صورت مشترک و با ذکر نام استاد راهنما مبادرت نمایم.

نام و نام خانوادگی

تاریخ و امضاء

کلیه حقوق مادی مترتب از نتایج مطالعات، آزمایشات و نوآوری ناشی از تحقیق موضوع این پایان‌نامه متعلق به دانشگاه پیام نور می‌باشد.

تیر ۱۳۹۴

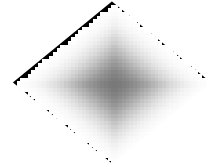
سپاسگزاری:

سپاس ایزد منان را که توفیق فراگیری علم را بر من عطا فرمود و مرا در کوران مشکلات و سختی ها یاری نمود، تا این رساله را با موفقیت به پایان برسانم.

در طول دوران تحصیلی و تهیه این پایان نامه از راهنمایی ها و مساعدت های اساتید و سروران عزیزی بهره برده ام که در اینجا لازم است از همه ایشان مراتب سپاس قلبی و تشکر خالصانه خود را داشته باشم.

از استاد ارجمند و بزرگوارم جناب آقای دکتر رامین پورسعید استاد راهنما و جناب آقای دکتر نیستانی استاد مشاور صمیمانه تشکر مینمایم و برایشان توفیقات روز افزون در خدمات علمی و فرهنگی و آموزشی آرزو میکنم .

تقدیم به :

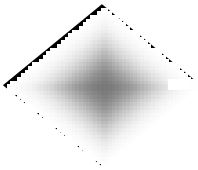
« پدر و روح مادر مرحومم که توفیق خود را نتیجه راهنمایی‌ها ،

زحمات، فداکاریها و دعای خیر ایشان می‌دانم و همچنین همسر فداکار و

آرنوش و رزمهر عزیزم که با صبر و حوصله مرا در تهیه و تنظیم این رساله

یاری دادند. باشد که قطره‌ای از دریای بی‌کران محبت‌هایشان را سپاس گفته

باشم. »

چکیده :

هدف از انجام این تحقیق علاوه بر شناسایی ساختار حقوقی و بررسی وضعیت اطفال نامشروع ، حمایت از آنها و ارایه راهکارهای پیشنهادی در جهت جامعیت حقوقی و کمک به ارتقا نظام حقوقی کشور در قانونگذاری یا تدوین قوانین نسبت به آنها می باشد و همچنین برطرف نمودن ضعف ها کاستی ها و نواقص موجود ، هویدا نمودن نارساییهای حقوقی، سپس راهکار مناسب و کمک به بهبود وضعیت حقوقی اینگونه اطفال جهت کاستن از نابسامانی و جلوگیری از پدیده بزهکار شدن آنهاست.

در این تحقیق برآنیم که با بررسی میدانی و کتابخانه ای و کنکاش محتوی اسناد ، وضعیت برخورداری اطفال نامشروع از حقوق قانونی خود را در مقایسه با سایر اطفال را به بوته نقد و بررسی بگذاریم و با مشاهده آثار، نتایج و پیامدهای ناشی از عدم برخورداری اطفال نامشروع از بعضی از حقوق خود راهکارهایی برای برون رفت از این معضل بزرگ اجتماع بیابیم و آسیب های وارده به این گروه را به بوته نقد و تحلیل بکشانیم در واقع دنبال آن هستیم تا بتوانیم با بررسی ابعاد موضوع و احکام قانونی و شرعی راهکارهایی برای حل و رفع محدودیت های اعمال شده برای این افراد پیشنهاد دهیم .

واژگان کلیدی

قوانین مدون ، اطفال نامشروع ، ارث ، اطفال

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱
فصل اول: احکام و تعاریف	
۱-۱- احکام و تعاریف	۳
۱-۱-۱- تعریف لغوی طفل	۳
۱-۱-۱-۱- تعریف طفل در اصطلاح فقه	۳
۱-۱-۲- تعریف اطفال نامشروع	۴
۱-۱-۲-۱- تعریف اطفال	۴
۱-۱-۲-۲- نامشروع	۴
۱-۱-۲-۳- تعریف طفل نامشروع	۴
۱-۱-۳- تعریف اطفال طبیعی	۵
۱-۱-۴- بلوغ	۵
۱-۱-۴-۱- تعریف لغوی بلوغ	۵
۱-۱-۴-۲- تعریف بلوغ در فقه	۶
۱-۱-۴-۳- سن بلوغ در فقه امامیه	۶
۱-۱-۴-۴- سن بلوغ در فقه عامه	۶
۱-۱-۴-۵- علائم بلوغ در فقه	۷
۱-۱-۴-۶- بلوغ در قانون مدنی	۷
۱-۱-۵- زنا	۸
۱-۱-۵-۱- تعریف فقهی زنا	۸
۱-۱-۵-۲- تعریف قانونی زنا	۸
۱-۱-۵-۳- ارکان زنا	۸

- ۹-۱-۱-۶- تعریف شرع.....
- ۱۰-۱-۱-۷- مقایسه دو مفهوم طفل نامشروع و ولد زنا.....
- ۱۰-۱-۱-۸- بررسی وضعیت نسب اطفال ناشی از شبهه ، تلقیح مصنوعی ، مساحقه و تفخیز.....
- ۱۰-۱-۱-۸-۱- تعریف نسب.....
- ۱۱-۱-۱-۸-۲- نسب ناشی از شبهه.....
- ۱۱-۱-۱-۸-۳- تعریف لغوی شبهه.....
- ۱۱-۱-۱-۸-۴- نزدیکی یا وطی به شبهه.....
- ۱۱-۱-۱-۸-۵- اقسام شبهه.....
- ۱۱-۱-۱-۸-۵-۱- شبهه حکمیه (شبهه در عقد).....
- ۱۲-۱-۱-۸-۵-۲- شبهه موضوعیه.....
- ۱۳-۱-۱-۸-۶- شبهه در حقوق ایران.....
- ۱۳-۱-۱-۸-۷- آثار نسب ناشی از شبهه.....
- ۱۴-۱-۱-۸-۹- مستندات فقها در باب شبهه.....
- ۱۵-۱-۱-۸-۱۰- نظر فقهای عامه در باب شبهه.....
- ۱۵-۱-۱-۸-۱۱- وطی به شبهه با محارم.....
- ۱۶-۱-۱-۸-۱۲- قاعده فراش و وطی به شبهه.....
- ۱۹-۱-۱-۹- تعریف تلقیح.....
- ۱۹-۱-۱-۹-۱- بررسی وضعیت حقوقی اطفال ناشی از تلقیح مصنوعی.....
- ۲۰-۱-۱-۹-۲- تلقیح مصنوعی با نطفه شوهر.....
- ۲۰-۱-۱-۹-۳- تلقیح مصنوعی با نطفه غیر شوهر.....
- ۲۰-۱-۱-۹-۴-۱- نظر مخالفان.....
- ۲۱-۱-۱-۹-۴-۲- نظر موافقان.....
- ۲۲-۱-۱-۹-۵- نظرات فقها در ارتباط با تلقیح مصنوعی.....
- ۲۲-۱-۱-۹-۶- نظریه کنگره بین المللی حقوق جزا در ارتباط با تلقیح مصنوعی.....

- ۱-۱-۹-۷- نقد و بررسی نظر موافقان و مخالفان الحاق طفل ناشی از تلقیح مصنوعی با نطفه غیر شوهر به پدر و مادر طبیعی خود..... ۲۳
- ۱-۱-۱۰- الحاق طفل ناشی از مساحقه و تفخیز پدر و مادر طبیعی خود..... ۲۴
- ۱-۱-۱۰-۱- تعریف مساحقه..... ۲۴
- ۱-۱-۱۰-۲- الحاق طفل ناشی از مساحقه به صاحب نطفه از دید فقها..... ۲۴
- ۱-۱-۱۰-۳- تعریف تفخیز در قانون..... ۲۵
- ۱-۱-۱۰-۳-۱- تعریف تفخیز در معنای لغوی..... ۲۵
- ۱-۱-۱۰-۳-۲- نظر مخالفان الحاق..... ۲۵
- ۱-۱-۱۰-۳-۳- نظر موافقان الحاق:..... ۲۶
- ۱-۱-۱۰-۴- نقد و تحلیل نظر موافقان و مخالفان الحاق طفل طبیعی ناشی از مساحقه و تفخیز به پدر و مادر خود..... ۲۶
- ۱-۱-۱۱-۱- تعریف طفل در کنوانسیون حقوق کودک..... ۲۷
- ۱-۱-۱۱-۱- شروع کودکی..... ۲۷
- ۱-۱-۱۱-۱-۱- شروع کودکی در قوانین ایران..... ۲۷
- ۱-۱-۱۱-۲- دوران طفولیت..... ۲۹
- ۱-۱-۱۱-۳- دوره فقدان تمیز و عدم مسئولیت کیفری مطلق:..... ۲۹
- ۱-۱-۱۱-۴- دوره تمیز و برخورداری از مسئولیت کیفری نسبی..... ۲۹
- ۱-۱-۱۱-۵- شروع کودکی در کنوانسیون حقوق کودک..... ۳۰
- ۱-۱-۱۱-۲- پایان کودکی..... ۳۲
- ۱-۱-۱۱-۲-۱- پایان دوران کودکی در حقوق ایران..... ۳۲
- ۱-۱-۱۱-۲-۲- پایان کودکی در کنوانسیون حقوق کودک..... ۳۲
- ۲-۱- تاریخچه..... ۳۳
- ۱-۲-۱- پیشینه و سیر تاریخی وضع حقوقی اطفال نامشروع..... ۳۳
- ۲-۱-۱-۱-۲- رم..... ۳۳

- ۳۴ انگلستان ۲-۱-۲-۱
- ۳۵ اروپای شرقی ۳-۱-۲-۱
- ۳۵ ایران باستان ۴-۱-۲-۱
- ۳۹ عربستان قبل و بعد از اسلام ۵-۱-۲-۱
- ۴۰ ایران ۶-۱-۲-۱

فصل دوم: حقوق اطفال و اطفال نامشروع

- ۴۳ حقوق اطفال ۱-۲-۱
- ۴۳ حقوق کودک ۲-۱-۲
- ۴۹ مقایسه آمار اطفال نامشروع نسبت به اطفال مشروع ۲-۲
- ۵۰ اقسام حقوق اطفال نامشروع ۳-۲
- ۵۰ حضانت ۱-۳-۲
- ۵۰ تعریف حضانت ۱-۱-۳-۲
- ۵۱ حضانت از دید فقها ۲-۱-۳-۲
- ۵۱ حضانت در قانون مدنی ۳-۱-۳-۲
- ۵۲ حضانت طفل بر عهده چه کسی است؟ ۴-۱-۳-۲
- ۵۳ ضمانت اجرای حضانت اطفال ۵-۱-۳-۲
- ۵۴ مدت حضانت ۶-۱-۳-۲
- ۵۵ هزینه حضانت ۷-۱-۳-۲
- ۵۵ حضانت اطفال نامشروع ۸-۱-۳-۲
- ۵۶ حضانت از دیدگاه حقوق تطبیقی ۹-۱-۳-۲
- ۵۸ ولایت ۴-۲
- ۵۸ تعریف ولایت ۱-۴-۲
- ۵۹ چه کسانی عهده دار ولایت طفل هستند؟ ۲-۴-۲
- ۶۱ حدود وظایف و اختیارات ولی ۳-۴-۲

- ۶۳ ۲-۴-۴- ولایت قهری اطفال نامشروع.
- ۶۳ ۲-۴-۵- ولایت قهری اطفال نامشروع از دیدگاه حقوق تطبیقی.
- ۶۴ ۲-۵-۵- نفقه.
- ۶۴ ۲-۵-۱- تعریف نفقه.
- ۶۵ ۲-۵-۲- میزان نفقه.
- ۶۶ ۲-۵-۳- نفقه اطفال نامشروع.
- ۶۶ ۲-۵-۳-۱- نفقه اطفال نامشروع از دیدگاه فقها.
- ۶۷ ۲-۵-۳-۲- نفقه اطفال نامشروع از دیدگاه حقوقدانان.
- ۶۹ ۲-۵-۳-۳- نفقه اطفال از دیدگاه حقوق تطبیقی.
- ۷۱ ۲-۶-۶- استفاده از نام خانوادگی پدر اخذ شناسنامه.
- ۷۱ ۲-۶-۱- طرح مطلب.
- ۷۱ ۲-۶-۲- نام و نام خانوادگی فرزندان.
- ۷۲ ۲-۶-۳- نام و نام خانوادگی طفل نامشروع.
- ۷۲ ۲-۷-۷- اخذ شناسنامه.
- ۷۴ ۲-۷-۱- رأی وحدت رویه درباره نسب اطفال نامشروع.
- ۷۶ ۲-۷-۲- اخذ شناسنامه برای طفل نامشروع مبتنی بر چه موازینی است.
- ۲-۷-۳- صلاحیت اطفال نامشروع در استفاده از نام خانوادگی پدر و مادر طبیعی خود از دیدگاه حقوق تطبیقی.
- ۷۸ ۲-۸-۸- منع نکاح.
- ۸۰ ۲-۹-۹- ارث.
- ۸۰ ۲-۹-۱- کلیات.
- ۸۱ ۲-۹-۲- وضعیت ارثی اطفال ناشی از زنا.
- ۸۱ ۲-۹-۳- موانع ارث.
- ۸۱ ۲-۹-۳-۱- قتل.

- ۸۳ ۲-۳-۹-۲ - کفر
- ۸۴ ۲-۳-۹-۳ - لعان
- ۸۵ ۲-۳-۹-۳-۱ - کیفیت لعان
- ۸۶ ۲-۳-۹-۴ - ولادت از زنا
- ۸۷ ۲-۹-۴ - پیشینه مانعیت زنا برای ارث
- ۸۸ ۲-۹-۵ - بحث انتقادی در مورد محرومیت از ارث اطفال ناشی از زنا
- ۸۸ ۲-۹-۵-۱ - قتل
- ۸۹ ۲-۹-۵-۲ - کفر
- ۸۹ ۲-۹-۵-۳ - لعان
- ۹۰ ۲-۹-۵-۴ - ولادت از زنا
- ۹۱ ۲-۱۰-۱ - تابعیت اطفال نامشروع
- ۹۲ ۲-۱۰-۱-۱ - اجرای سیستم خون درباره تابعیت طفل نامشروع
- ۹۳ ۲-۱۰-۲ - اجرای سیستم خاک در اعطای تابعیت به طفل نامشروع
- ۹۴ ۲-۱۱-۱ - اقامتگاه
- ۹۶ ۲-۱۲-۱ - شرط طهارت مولد در بعضی امور
- ۹۷ ۲-۱۲-۱-۱ - شهادت ولد زنا
- ۹۷ ۲-۱۲-۱-۱-۱ - شهادت ولد زنا در فقه امامیه
- ۹۸ ۲-۱۲-۱-۲ - شهادت والد الزنا در فقه عامه
- ۹۹ ۲-۱۲-۱-۳ - شهادت در حقوق ایران
- ۱۰۰ ۲-۱۲-۲ - قضاوت ولد الزنا
- ۱۰۰ ۲-۱۲-۲-۱ - قضاوت از دیدگاه فقهای امامیه
- ۱۰۰ ۲-۱۲-۲-۲ - ادله طهارت مولد برای منصب قضاوت
- ۱۰۱ ۲-۱۲-۳ - قضاوت از دیدگاه فقهای اهل سنت
- ۱۰۱ ۲-۱۲-۴ - قضاوت در حقوق ایران

- ۱۰۱-۱۲-۳- بحثی انتقادی در باب محرومیت اطفال ناشی از زنا از شهادت و قضاوت..... ۱۰۱
- ۱۰۱-۱۲-۳-۱- قضاوت..... ۱۰۱
- ۱۰۶-۱۲-۳-۲- شهادت..... ۱۰۶
- ۱۰۸-۱۳-۲- ازدواج ولدالزنا با اقوام سببی و نسبی..... ۱۰۸
- ۱۰۸-۱۳-۲-۱- منع نکاح ولد زنا در فقه..... ۱۰۸
- ۱۱۰-۱۳-۲-۲- منع نکاح ولدالزنا در حقوق..... ۱۱۰
- فصل سوم: پیامدهای محرومیت اطفال نامشروع از بعضی حقوق خود و راههای حمایت از آنها**
- ۱۱۲-۱-۳- پیامدهای محرومیت اطفال نامشروع (ولدالزنا) از بعضی حقوق خود..... ۱۱۲
- ۱۲۳-۱-۱-۳- جرائم ارتكابی..... ۱۲۳
- ۱۲۳-۲-۱-۳- قتل عمد..... ۱۲۳
- ۱۲۴-۳-۱-۳- اعتیاد به مواد مخدر..... ۱۲۴
- ۱۲۴-۳-۱-۳- ولگردی..... ۱۲۴
- ۱۲۵-۴-۱-۳- سرقت..... ۱۲۵
- ۱۲۶-۵-۱-۳- اعتیاد به الکل..... ۱۲۶
- ۱۲۸-۲-۳- راههای حمایت از اطفال نامشروع..... ۱۲۸
- ۱۲۹-۱-۲-۳- مسئول کیفری فعل غیر..... ۱۲۹
- ۱۳۱-۲-۲-۳- تفاوت اصل فردی بودن مسئولیت کیفری از اصل شخصی بودن مجازاتها..... ۱۳۱
- ۱۳۲-۳-۲-۳- مسئولیت کیفری فعل غیر در حقوق ایران (تخطی از اصل شخصی بودن مجازاتها)..... ۱۳۲
- ۱۳۴-۴-۲-۳- شروط تحقق مسئولیت کیفری غیر..... ۱۳۴
- ۱۳۴-۵-۲-۳- شروط افعال مسئول کیفری فعل غیر :..... ۱۳۴
- ۱۳۴-۶-۲-۳- بررسی ، نقد و تحلیل مبانی مسئولیت کیفری فعل غیر و تخطی از اصل شخصی بودن مجازات ها با نگرشی بر محرومیت اطفال نامشروع از حقوق خود..... ۱۳۵
- ۱۴۰-۷-۲-۳- دلایل حمایت از اطفال نامشروع..... ۱۴۰
- ۱۴۰-۱-۷-۲-۳- دلایل شرعی..... ۱۴۰

۱۴۵ دلایل عقلی ۲-۷-۲-۳

۱۴۷ دلایل قانونی ۳-۷-۲-۳

فصل چهارم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۵۲ نتیجه گیری ۱-۴

۱۵۶ پیشنهادات ۲-۴

۱۶۲ منابع

۱۶۳ منابع فارسی

۱۶۵ منابع عربی

مقدمه :

با توجه به اینکه اطفال نامشروع بمانند سایر افراد حق برخورداری از آنچه که بموجب قانون برای افراد مقرر شده و همچنین حق برخورداری از نیازهای مادی و معنوی را دارند لذا در بعد رفتارشناسی چنانچه این گروه از افراد از برخی حقوق قانونی محروم گردند این موضوع بویژه در چالشهای پیش رو افراد را تحریک نموده تا از راههای غیر قانونی حقوق از دست رفته خود را باز یابند. لذا ضرورت دارد موضوع مورد تحقیق بصورت دقیق و علمی ضمن بررسی و مطالعه در حوزه تدوین قانونی مورد بازنگری قرار گیرد تا این افراد نیز بتوانند با تمهید حقوقی از شرایط بهتر زندگی و حقوق مساوی برخوردار گردند. لذا مطابق مطالعات انجام شده اولیه کودکان نامشروع بواسطه عدم برخورداری از حقوق قانونی در سنین بالا نقش بیشتری در ارتکاب جرم دارند چرا که این اطفال را ناخواسته بواسطه رفتار مجرمانه پدر و مادر طبیعی خود از یکسری حقوق طبیعی خود محروم داشته و جهت جبران حقوق ازدست رفته خود دست به هراقدام غیرقانونی می زنند. محرومیت هایی که در قانون برای اطفال نامشروع در نظر گرفته شده است جرمی است که دیگران مرتکب شده اند ولی بار مجازات آن بر دوش اطفال معصوم بار می شود. بنابراین ضرورت بررسی موضوع و تحقیق پیرامون آن به جهت ارایه قوانین جامع تر امری ملموس، محتوم و ضروری بنظر میرسد.

نتایج حاصل از این تحقیق می تواند در حوزه تدوین قوانین جهت نهادهای قانونگذار به ویژه مجلس شورای اسلامی مورد استفاده قرارگیرد و با استفاده از نتایج تحقیق قوانین کاملتر و کارآمدتری را متناسب بانیاز جامعه هدف تدوین و تصویب نمایند همچنین امید است مقبول طبع دانش پژوهان و دانشجویانی واقع شود که در راه اعتلای انسانیت تلاش وافر داشته و در این راه عاشقانه گام بر میدارند.

فصل اول

احکام و تعاریف

۱-۱- احکام و تعاریف

۱-۱-۱- تعریف قانونی طفل

در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ تعریف دقیق و مشخصی از طفل ارائه نشده است و تعریف آن بر حسب جنسیت تفاوت پیدا می کند، لیکن در ق.م.ا. مصوب ۱۳۷۰ در تبصره ۱ ماده ۴۹ در مورد طفل به صراحت چنین مقرر کرده بود که:

منظور از طفل کسی است که به حد بلوغ شرعی نرسیده باشد.^۱

۱-۱-۱-۱- تعریف لغوی طفل

طفل در لغت بمعنای بچه، کودک، نوزاد، و جمع آن اطفال است.^۲

برخی طفل را به خرد و ریزه هر چیز و نوزاد از مردم و جانوران وحشی تعریف و بعضی به کوچک از هر چیز و گروهی به فرزندی که بدنش نرم باشد تعریف کرده اند.

۱-۱-۱-۲- تعریف طفل در اصطلاح فقه

در فقه تمام فقها با تعبیری نزدیک به هم در باب حجر صغیر و طفل را تعریف نموده اند ذیلاً به بعضی از تعاریف اشاره می شود:

علامه حلی: صغیر را به کسی که به بلوغ و رشد نرسیده باشد تعریف نموده است.^۳

صاحب جواهر می فرماید: صغیر محجور به کسی اطلاق می شود که بالغ و رشید نباشد.^۴

۱- قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰

۲- معین، دکتر محمد، فرهنگ فارسی

۳- علامه حلی، ابومنصور الحسن بن یوسف بن المطهر اسدی، قواعد الاحکام، ج ۳، ص ۱۳۳، مرکز نشر اسلامی

۴- نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرایع الاسلام، ج ۹، ص ۲۳۶

محقق حلی نیز برای طفل دو خصوصیت عدم بلوغ و رشد را شرط کرده است.^۱

۱-۱-۲- تعریف اطفال نامشروع

اطفال نامشروع از ترکیب دو واژه اطفال و نامشروع بوجود آمده است که ابتدا هر دو واژه را از هم تفکیک و به تعریف جداگانه هر یک خواهیم پرداخت سپس به تعریف واژه ترکیبی (اطفال نامشروع) خواهیم پرداخت.

۱-۱-۲-۱- تعریف اطفال

اطفال جمع واژه طفل و مرادف صغیر است و در مقابل، طفل بالغ استعمال می شود یعنی کسی که به حد بلوغ شرعی نرسیده باشد (برای اطلاعات بیشتر رجوع شود به صفحات قبل)

۱-۱-۲-۲- نامشروع

نامشروع خلاف قوانین جاری کشور را گویند و برای اینکه به معنی خلاف قوانین شرعی حمل شود قرینه قطعی و صریح لازم است^۲

نامشروع یعنی خلاف قوانین شرع.^۳

نامشروع در لغت به معنای آنچه خلاف قوانین شرع است. حرام، غیر قانونی.^۴

۱-۱-۲-۳- تعریف طفل نامشروع

طفل نامشروع طفلی است که در نتیجه رابطه غیر قانونی و خارج از چارچوب شرع بوجود آمده و اطفال نامشروع یا طبیعی، اطفال حاصل از رابطه غیر قانونی را گویند.^۵

۱- محقق حلی، ابوالقاسم نجم الدین جعفر بن الحسن، شرایع الاسلام، دارالتفسیر، چاپ اول ۱۳۷۷

۲- جعفری لنگرودی، دکتر جعفر، ترمینولوژی حقوق، ص ۷۰۸

۳- جعفری لنگرودی، دکتر جعفر، مبسوط در ترمینولوژی حقوق، ص ۳۶۰۷، جلد پنجم

۴- فرهنگ فارسی دکتر معین

۵- جعفری لنگرودی، دکتر جعفر، ترمینولوژی حقوق، ص ۵۷

طفل نامشروع، طفل حاصل از زنا را گویند.^۱

اطفال نامشروع مترادف اطفال طبیعی است.^۲

۱-۱-۳- تعریف اطفال طبیعی

اطفال طبیعی یا Enfants naturels اطفال حاصل از زنا را گویند مرادف اولاد زنا است.^۳

همچنین اطفال ناشی از تلقیح مصنوعی و تفحید و مساحقه را نیز اطفال طبیعی گویند.

۱-۱-۴ بلوغ

۱-۱-۴-۱-۱- تعریف لغوی بلوغ

بلوغ رسیدن طفل است بحال احتلام (در مرد) و حیض یا حمل (در مورد زنان).

علامات بلوغ ذکور عبارت است از: الف) روئیدن موی عانه ب) روئیدن موی صورت ج) احتلام د) گذشتن پانزده سال قمری از تاریخ تولد.

علامات بلوغ در اناث عبارت است از: الف) حیض ب) حمل ج) گذشتن نه سال قمری از تاریخ تولد^۴

بلوغ در لغت به معنی رسیدن است^۵ و کسی که به مرحله بلوغ رسیده را بالغ گویند.

۱- همان، ص ۴۳۰

۲- جعفری لنگرودی، دکتر جعفر، مبسوط ترمینولوژی حقوق، ص ۴۵۹، ج ۱

۳- همان، ترمینولوژی حقوق، ص ۵۷

۴- محمد جعفر، جعفری لنگرودی، ترمینولوژی حقوق، ص ۱۱۳

۵- معین، دکتر محمد، همان